

ESIMESE ASTME KOHTU MÄÄRUS (esimene koda)

13. juuli 2004^{*}

Kohtuasjas T-29/03,

Comunidad Autónoma de Andalucía, esindaja: advokaat C. Carretero Espinosa de los Monteros, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: C. Ladenburger ja S. Pardo Quintillán, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

mille esemeks on nõue tühistada Euroopa Pettustevastase Ameti peadirektori 8. novembri 2002. aasta kirjas, millega teavitati hagejat võimatusest vaadata läbi tema kaebus OLAF-i aruande IO/200/7057 peale, mis puudutab haldusjuurdlust oliiviõli müügi kohta Andaluusias (Hispaania), väidetavalt sisalduv otsus,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

EUROOPA ÜHENDUSTE
ESIMESE ASTME KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees B. Vesterdorf, kohtunikud P. Mengozzi ja M. E. Martins Ribeiro,

kohtusekretär: H. Jung,

on andnud käesoleva

määruse

Õiguslik raamistik

- 1 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta (EÜT L 136, lk 1) reguleerib inspekteerimisi, kontrolle ja muid toiminguid, mida ameti töötajad teostavad oma tööülesannete käigus.
- 2 Määruse nr 1073/1999 artikkel 3, pealkirjaga „Välisjuurdlus”, sätestab järgmist:

„Amet kasutab komisjonile määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96 antud volitusi teostada kohapealset kontrolli ja inspekteerimist liikmesriikides [...]”

- 3 Määruse nr 1073/1999 artikkel 9 on pealkirjastatud „Juurdluse aruanne ja juurdlusejärgsed meetmed”. See sätestab järgmist:

„1. Kui amet on juurdluse lõpetanud, koostatakse direktori juhtimisel aruanne, milles teatatakse kindlakstehtud asjaolud, võimalik finantskahju ja juurdluse tulemused, kaasa arvatud ameti direktori soovitusel vajalike meetmete kohta.

2. Kõnealuste aruannete koostamisel võetakse arvesse asjaomase liikmesriigi siseriiklikes õigusaktides sätestatud menetlusnorme. Sel viisil koostatud aruandeid tunnustatakse riigi inspektorite koostatud haldusaruannetega samal viisil ja samadel tingimustel ning neid on lubatud kasutada tõenditena selle liikmesriigi haldus- ja kohtumenetluses, kus nende kasutamine on vajalik. [...]

3. Välisjuurdluse kohta koostatud aruanded ja kõik asjakohased vajalikud dokumendid saadetakse kõnealuste liikmesriikide pädevatele asutustele kooskõlas välisjuurdluseeskirjadega.

4. [...]

- 4 Määruse nr 1073/1999 artikkel 14 sätestab:

„Kuni personalieeskirjade muutmiseni võivad kõik Euroopa ühenduste ametnikud ja teised teenistujad esitada kõnealuste eeskirjade artikli 90 lõikes 2 sätestatud korras ameti direktorile käesoleva artikli alusel kaebuse ameti poolt sisejuurdluse käigus

tema vastu võetud meetme kohta. Selliste kaebuste puhul tehtavate otsuste suhtes kohaldatakse personalieeskirjade artiklit 91.

Eespool nimetatud sätteid kohaldatakse analoogia põhjal institutsioonide ja asutuste personali suhtes, kes ei ole hõlmatud personalieeskirjadega.”

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

- 5 Veebruaris 2000 esitati OLAF-ile Euroopa Komisjoni põllumajanduse peadirektoraadi kaudu mitu kaebust 23 Hispaania ettevõtja kohta, mis puudutavad oliiviõli jääkide teistkordse pressimise teatud meetodeid. Kaebustes väidetakse esiteks, et Hispaanias ja väljaspool Hispaaniat müüakse neitsiõli nime all teistkordsel pressimisel saadud õli, ja teiseks, et teatud õlitootmistehased müüvad teistkordsel pressimisel saadud õli neitsiõliga segatult, et ebaseaduslikult suurendada neitsiõli tootmise hulka eesmärgiga saada ühenduse abi. Nimetatud abi antakse Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) tagatisosakonna kaudu.
- 6 Selle info põhjal algatas OLAF välisjuurdluse. Selle raames esitas OLAF Guardia Civil'ile (Hispaania kaitsevägeade asutus, kelle ülesandeks on korra tagamine) taotluse edastada talle info oliiviõli tootmise sektoris kõnealuse 23 ettevõtja poolt toimepandud varasemate pettuste kohta. Selle tulemusena algatas korruptsiooni vormis majanduskuritegude uurimise eriprokurör (edaspidi „korruptsioonivastase võitluse prokurör”) detsembris 2001 juurdluse, mis on registreeritud numbril all 10/2001.

- 7 Kolme kaebustes nimetatud ettevõtja suhtes läbi viidud kontrolli tulemusena tuvastas OLAF pettuste toimepanemisi.
- 8 2002. aasta alguses teostas OLAF kontrolle kolme teise ettevõtja suhtes, kelle hulgas oli ka Oleícola El Tejar. Viimati nimetatud äriühingus läbi viidud kontrolli käigus oli OLAF-il juurdepääs kõnealuse äriühingu nõukogu protokollidele. Teatud lõigud nimetatud protokollidest puudutasid hageja täitevorgani koosseisu kuuluvat Consejería de Agricultura't (põllumajandusamet) ning need on ära toodud OLAF-i 2002. aasta lõpparuandes ettevõtjate poolt oliiviõli sektoris Hispaanias toime pandud rikkumiste kohta, viitenumbriga IO/2000/7057 (edaspidi „lõpparuanne“).
- 9 Lõpparuande järeldused äriühingu Oleícola El Tejar kohta on järgmised:

„Leiame, et kõnealuse äriühingu tegevust on toetanud [hageja täitevorgani koosseisu kuuluv] Consejería de Agricultura, eelkõige teistkordsel pressimisel saadud õli müümisel neitsiõli nime all, mis on ühenduse õigusega vastuolus.”

- 10 OLAF saatis koopia lõppraportist FEAGA-le (Hispaania riigiasutus, mille ülesandeks on ühenduse abisummade väljamaksmine ettevõtjatele). Kaaskirjas palutakse FEAGA-l astuda vajalikud sammud nõudmaks tagasi aruandes ette nähtud summad koos intressidega ja rakendada teatud täiendavaid meetmeid.

- 11 Koopia lõpparuandest saadeti ka Guardia Civil'ile ja korrupsioonivastase võitluse prokuröridele, et lisada see juurdluse nr 10/2001 toimikusse.

- 12 30. augusti 2002. aasta kirjaga esitas hageja määruse nr 1073/1999 artikli 14 alusel OLAF-i peadirektorile lõpparuande vastu kaebuse (edaspidi „kaebus”) taotlusega muuta aruande osa, milles leitakse, et hageja osales äriühingu Oleícola El Tejar tegevuse edendamises.

- 13 8. novembri 2002. aasta kirjaga teatas OLAF hagejale, et tema kaebust ei saa menetlusse võtta. Ta selgitas, et määruse nr 1073/1999 artiklis 14 sätestatud kaebuse menetlus ei ole käesoleval juhul kohaldatav, kuna viimane on ette nähtud üksnes juhtudeks, kus Euroopa ühenduste ametnik või muu teenistuja soovib esitada kaebuse OLAF-i poolt sisejuurdluse käigus tema vastu võetud meetme kohta.

- 14 10. juunil 2003 saadetud faxis teatas korrupsioonivastase võitluse prokuröri büroo OLAF-ile, et juurdlus nr 10/2001 on lõpetatud.

Menetlus ja poolte nõuded

- 15 Hageja esitas käesoleva menetluse algatamiseks hagiavalduse, mis saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 27. jaanuaril 2003.

16 Hageja palub Esimese Astme Kohtul:

— tühistada OLAF-i 8. novembri 2002. aasta kirjas sisalduv otsus;

— tuvastada, et OLAF on kohustatud hageja poolt esitatud kaebuse menetlusse võtma ja uurima põhjalikult nimetatud kaebuses tõstatatud küsimusi.

17 Komisjon tugines 24. märtsil 2003 kohtukantseleisse saabunud dokumendis vastuvõetamatuse erandile, väites, et hageja esindaja puhul ei ole täidetud Euroopa Kohtu põhikirja artiklis 19 sätestatud tingimused.

18 9. mail 2003 kohtukantseleisse saabunud dokumendis esitab hageja oma kirjalikud märkused nimetatud vastuvõetamatuse erandi kohta.

19 Komisjon loobus 16. juunil 2003 kohtukantseleisse saabunud kirjalikes märkustes vastuvõetamatuse erandist ning määrati tähtaeg kostja vastuse esitamiseks.

20 Komisjon esitas oma kostja vastuse 24. oktoobril 2003, milles ta palub Esimese Astme Kohtul:

— tunnistada hagi vastuvõetamatuks;

— teise võimalusena jätta hagi põhjendamata tõttu rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejalt.

21 Hageja loobus repliigi esitamisest ning kirjalik menetlus lõpetati 5. jaanuaril 2004.

Õiguslik käsitlus

22 Vastavalt Esimese Astme Kohtu kodukorra artiklile 113 võib kohus, lahendades küsimuse kodukorra artikli 114 lõigete 3 ja 4 kohaselt, igal ajal omal algatusel kaaluda, kas esineb asja läbivaatamist takistavaid asjaolusid, mille hulka kuuluvad ka EÜ artikli 230 neljandas lõigus sätestatud hagi vastuvõetavuse tingimused (Esimese Astme Kohtu 8. juuli 1999. aasta määrus kohtuasjas T-12/96: Area Cova jt *v. nõukogu ja komisjon*, EKL 1999, lk II-2301, punkt 21).

23 Esimese Astme Kohus leiab, et antud kohtuasjas on toimekus sisalduvad materjalid asja piisavalt selgitanud, ning otsustab sellest tulenevalt teha kohtuotsuse ilma suulist menetlust avamata.

24 Esmalt vaatleme hageja teist nõuet, milles ta palub Esimese Astme Kohtul tuvastada, et OLAF on kohustatud hageja poolt esitatud kaebuse menetlusse võtma ja uurima põhjalikult nimetatud kaebuses tõstatatud küsimusi, ning teisena vaatleme esimest nõuet, milles palutakse tühistada OLAF-i 8. novembri 2002. aasta kirjas sisalduv otsus (edaspidi „vaidlusalune kiri”).

Teine nõue, milles palutakse Esimese Astme Kohtul tuvastada, et OLAF on kohustatud hageja poolt esitatud kaebuse menetlusse võtma ja uurima põhjalikult nimetatud kaebuses tõstatatud küsimusi

- 25 Oma teise nõudega taotleb hageja selgelt, et Esimese Astme Kohus annaks ühele kostja talitustest korralduse.
- 26 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei ole ühenduse kohtul EÜ artikli 230 alusel teostatava õiguspärasuse kontrolli raames pädevust anda ühenduse institutsioonidele korraldusi (Euroopa Kohtu 8. juuli 1999. aasta otsus kohtuasjas C-5/93 P: DSM v. komisjon, EKL 1999, lk I-4695, punkt 36, ja Euroopa Kohtu 26. oktoobri 1995. aasta määrus liidetud kohtuasjades C-199/94 P ja C-200/94 P: Pevasa ja Inpesca v. komisjon, EKL 1995, lk I-3709, punkt 24). Veelgi enam, kohus ei või võtta üle teiste institutsioonide rolli, täpsemalt öeldes — EÜ artikli 233 kohaselt on asjaomase institutsiooni enda ülesanne võtta tarvitusele vajalikud abinõud tühistamishagi suhtes tehtud kohtuotsuse täitmiseks (Esimese Astme Kohtu 27. jaanuari 1998. aasta otsus kohtuasjas T-67/94: Ladbroke Racing v. komisjon, EKL 1998, lk II-1, punkt 200, ja 16. septembri 1998. aasta otsus kohtuasjas T-110/95: IECC v. komisjon, EKL 1998, lk II-3605, punkt 33).
- 27 Sellest tulenevalt on kõnesolev nõue vastuvõetamatu.

Esimene nõue, milles palutakse tühistada vaidlusalune kiri

- 28 Oma esimeses nõudes palub hageja tühistada vaidlusaluses kirjas, millega OLAF teavitas hagejat võimatusest vaadata läbi tema kaebus OLAF-i lõpparuande peale, väidetavalt sisalduv otsus.

- 29 Kõnealuse tühistamishagi vastuvõetavuse osas tuleb meenutada, et tühistamishagi objektiks saavad olla vaid sellised aktid ja otsused, millest tulenevad hageja huve kahjustavad kohustuslikud õiguslikud tagajärjed, mis omakorda muudavad hageja õiguslikku seisundit (Euroopa Kohtu 11. novembri 1981. aasta otsus kohtuasjas 60/81: *IBM v. komisjon*, EKL 1981, lk 2639, punkt 9, ja 23. novembri 1995. aasta otsus kohtuasjas C-476/93 P: *Nutral v. komisjon*, EKL 1995, lk I-4125, punktid 28 ja 30, ning Esimese Astme Kohtu 15. septembri 1998. aasta otsus kohtuasjas T-54/96: *Oleifici Italiani ja Fratelli Rubino v. komisjon*, EKL 1998, lk II-3377, punkt 48, ja 22. märtsi 2000. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-125/97 ja T-127/97: *Coca-Cola v. komisjon*, EKL 2000, lk II-1733, punkt 77). Lisaks sellele, vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale ei pruugi ühenduse institutsiooni poolt adressaadile viimase poolt esitatud taotluse vastuseks saadetud kiri alati olla otsus EÜ artikli 230 tähenduses, mis annaks võimaluse selle suhtes tühistamishagi esitamiseks (Esimese Astme Kohtu 22. mai 1996. aasta otsus kohtuasjas T-277/94: *AITEC v. komisjon*, EKL 1996, lk II-351, punkt 50, ja Esimese Astme Kohtu 9. aprilli 2003. aasta määrus kohtuasjas T-280/02: *Pikaart jt v. komisjon*, EKL 2003, lk II-1621, punkt 23).
- 30 Samuti tuleb märkida, et — nagu ka käesolevas kohtuasjas — kui komisjoni aktiga keeldutakse millestki, siis tuleb selle akti hindamisel lähtuda taotluse liigist, millele aktiga vastati (Euroopa Kohtu 8. märtsi 1972. aasta otsus kohtuasjas 42/71: *Nordgetreide v. komisjon*, EKL 1972, lk 105, punkt 5; Esimese Astme Kohtu 13. novembri 1995. aasta määrus kohtuasjas T-126/95: *Dumez v. komisjon*, EKL 1995, lk II-2863, punkt 34). Täpsemalt, ühenduse institutsiooni keeldumine akti tagasi võtmast või muutmast ei ole isenesest akt, mille seaduslikkust saab EÜ artikli 230 alusel kontrollida, vaid nimetatud sätte alusel saab vaidlustada seda akti ennast, mida ühenduse institutsioon keeldus tagasi võtmast või muutmast (Esimese Astme Kohtu 22. oktoobri 1996. aasta otsus kohtuasjas T-330/94: *Salt Union v. komisjon*, EKL 1996, lk II-1475, punkt 32, ja Esimese Astme Kohtu 18. aprilli 2002. aasta määrus kohtuasjas T-238/00: *IPSO ja USE v. Euroopa Keskpank*, EKL 2002, lk II-2237, punkt 45).
- 31 Antud kohtuasjas on EÜ artikli 230 alusel vaidlustatud aktiks vaidlusalune kiri, millega OLAF teavitas hagejat võimatusest vaadata läbi tema kaebus OLAF-i lõpparuande peale.

- 32 Käesoleva määruse punktis 30 viidatud kohtupraktika valguses ei saa kõnealust kirja käsitleda tühistamishagi objektiks oleva otsusena, isegi kui lõpparuandest tulenevad hageja huve kahjustavad kohustuslikud õiguslikud tagajärjed, mis muudavad hageja õiguslikku seisundit.
- 33 Tuleb märkida, et sellised aruanded nagu määruse nr 1073/1999 artikli 9 kohaselt OLAF-i poolt välisjuurdluse käigus koostatud ja liikmesriikide pädevatele asutustele edastatud lõpparuanne on üksnes soovitusel või arvamused, millest kohustuslikke õiguslikke tagajärgi ei tulene.
- 34 Seoses sellega tuleb välja tuua, et OLAF saatis määruse nr 1073/1999 kohaselt koostatud välisjuurdluse lõpparuande Hispaania pädevatele ametiasutustele.
- 35 Määruse nr 1073/1999 artikkel 9 täpsustab sisu osas, et liikmesriikide pädevatele ametiasutustele edastatud aruandeid, mis on direktori juhtimisel koostatud ja mis muuhulgas sisaldavad juurdluse tulemusi ja OLAF-i direktori soovitusi, tunnustatakse riigi inspektorite koostatud haldusaruannetega samal viisil ja samadel tingimustel ning neid on lubatud kasutada tõenditena selle liikmesriigi haldus- ja kohtumenetluses, kus nende kasutamine on vajalik.
- 36 Määruse nr 1073/1999 preambuli põhjenduses 13 on märgitud, et „vajaduse korral otsustavad pädevad riigiasutused või institutsioonid ja asutused ameti koostatud aruande põhjal, milliseid meetmeid tuleb võtta pärast lõpetatud juurdlust”.

- 37 Neist sätetest selgub, et lõpparuandes sisalduvad OLAF-i järeldused ei vii automaatselt haldus- või kohtumenetluse alustamiseni siseriiklikul tasandil. Liikmesriikide ametiasutused otsustavad ise, milliseid meetmeid lõpparuande järel rakendada, ning on seega ainsad asutused, kelle pädevuses on võtta vastu otsuseid, mis võivad mõjutada hageja õiguslikku seisundit.
- 38 Sellist analüüsi kinnitab ka asjaolu, millele komisjon oma kostja vastuses tugineb, et 10. juuni 2003. aasta otsusega sulges korruptsioonivastase võitluse prokurör juurdluse nr 10/2001 toimiku, mille koosseisu kuulus ka lõpparuanne.
- 39 Arvestades asjaolu, et lõpparuandest ei tulene Hispaania pädevatele ametiasutustele õiguslikke kohustusi, ei saa seda ka käsitleda otsusena, mis mõjutaks hageja õiguslikku seisundit.
- 40 Eelnevast tuleneb, et hageja ei saa esitada tühistamishagi lõpparuande vastu, kuna viimane ei ole akt, mis tema õigusi EÜ artikli 230 tähenduses kahjustaks. Seetõttu ei saa vaidlustada ka vaidlusalust kirja.
- 41 Seetõttu tuleb käesolev hagi tunnistada kogu ulatuses vastuvõetamatuks.

Kohtukulud

- ⁴² Kodukorra artikli 87 lõike 2 kohaselt on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna hageja on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb jätta tema kohtukulud tema enda kanda ning vastavalt komisjoni nõudele mõista temalt välja komisjoni kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (esimene koda)

määrab:

- 1. Jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.**
- 2. Jätta hageja kohtukulud tema enda kanda ning mõista temalt välja komisjoni kohtukulud.**

13. juulil 2004 Luxembourgis.

Kohtusekretär

H. Jung

Koja esimees

B. Vesterdorf